

породжує інформаційні виклики, зокрема кіберзагрози. Вони впливають на критично важливі системи управління та життєзабезпечення.

Вплив ризиків ускладнює забезпечення безпеки та орієнтує систему цивільного захисту на адаптивність, гнучкість, коригованість. Переосмислення підходів до цивільного захисту, орієнтовано на підвищення стійкості від багаторівневих загроз та інтегрованості [2, с. 358]. Зростаючі складності та динамічні загрози зумовлюють нові моделі безпеки, які здатні не лише оперативно реагувати, а й передбачати потенційні ризики та мінімізувати їх наслідки.

Швидке коригування дій, гнучкість управлінських рішень повинно базуватися на аналізі даних та використанні сучасних інформаційних технологій. Додаємо постійний моніторинг різноманітних сценаріїв розвитку подій. Інтегровані підходи забезпечують узгодженість дій різних суб'єктів у сфері безпеки, включаючи органи державної влади, місцеве самоврядування, приватний сектор та громадськість.

Різнокомпонентні системи безпеки при адаптації складаються в єдиний інформаційно-управлінський простір для ефективності координації та обміну інформацією. Такий підхід дозволяє забезпечити комплексне реагування на загрози, враховуючи їхній багатовимірний характер.

Отже, перехід до адаптивних та інтегрованих моделей безпеки дозволяє забезпечити своєчасне реагування на сучасні виклики та сформувати стійку систему протидії ризикам.

Список використаних джерел

1. Іваненко В.С. Фактори вразливості об'єктів перед терористичними нападами та шляхи їх подолання. Problems of Emergency Situations : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 14 травня 2025 р. Черкаси : Національний університет цивільного захисту України, 2025. С. 44-46.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/21484>.

2. Курепін В. М., Курепін Д. В., Іваненко В. С. Цивільний захист: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2025. 491 с.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/20130>.

ДОСТУПНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗАГРОЗИ ДЛЯ ОСІБ З ВАДАМИ СЛУХУ

Дідняк А.В.

*Миколаївський національний аграрний університет
kypins@ukr.net*

Сприйняття інформації про небезпеку людьми з порушеннями слуху мають певні бар'єри. Наприклад, фізична відсутність доступу до звукових сигналів та особливості подання інформації в стандартних системах оповіщення. Людина з повною втратою слуху не чує сигнал повітряної тривоги. У випадках часткової втрати слуху сигнал може сприйматися як нечіткий чи неідентифікований, що ускладнює правильну реакцію. Якщо така особа перебуває в приміщенні з підвищеною звукоізоляцією або під час сну сигнал може бути не індексованим.

Суттєвим бар'єром є відсутність чи недостатність текстової та візуальної інформації. Повідомлення через гучномовці на вулицях або в транспорті часто не дублюються на електронних табло, тому люди з порушеннями слуху не отримують пояснення про характер загрози та необхідні дії. У багатьох випадках навіть мобільні сповіщення можуть

бути недостатньо адаптованими - текст містить складні формулювання, абрєвіатури або надто короткі повідомлення без чітких інструкцій. Це створює труднощі для швидкого розуміння ситуації осіб з порушеннями слуху.

Проблему становить обмежена доступність інформації на жестовій мові. Під час екстрених звернень посадових осіб або трансляцій новин переклад на жестову мову може бути відсутнім або з'являтися із затримкою, що знижує оперативність сприйняття інформації. Важливим бар'єром є цифрова нерівність. Не всі люди з порушеннями слуху мають доступ до сучасних смартфонів або стабільного інтернет-з'єднання. Це ускладнює отримання повідомлень через мобільні застосунки.

Окремо слід враховувати психологічні та поведінкові аспекти. Нажаль через попередній досвід ігнорування потреб цієї групи населення у них сформувалася недовіра до систем оповіщення або звичка орієнтуватися лише на поведінку оточуючих. В результаті навіть за наявності певних каналів інформування люди можуть отримувати інформацію із запізненням або в неповному обсязі. Це призводить до зниження рівня їхньої безпеки в умовах надзвичайних ситуацій.

В умовах воєнного стану потрібна адаптація контенту для ефективного оповіщення осіб з порушеннями слуху. Вона повинна передбачати максимальну простоту, зрозумілість та стандартизацію повідомлень. Інформація повинна сприйматися швидко та без додаткового тлумачення. Практика показує використання коротких, чітких формулювань замість складних офіційних текстів полегшує сприймання інформації про загрози. Такий підхід важливий у стресових ситуаціях, коли людина має обмежений час на прийняття рішення.

Зрозумілість сприйняття інформації людьми з порушеннями слуху досягається через уніфікацію структури повідомлень. Кожне сповіщення повинне містити однакові логічні елементи: тип загрози, територію дії та конкретну рекомендацію. У транспорті чи громадських місцях це може дублюватися візуально через піктограми, де символ укриття чи небезпеки підсилює текст і робить його зрозумілим навіть для тих, хто має труднощі зі сприйняттям мови.

Стандартизація повідомлень формує звички до їх сприйняття. Якщо одна й та сама подія щоразу описується різними словами, це створює плутанину, тоді як стабільні формулювання дозволяють людям швидко впізнавати тип загрози.

Отже, адаптація контенту через простоту, зрозумілість, стандартизацію перетворює систему оповіщення з формального каналу передачі інформації на ефективний інструмент оперативного реагування. Повідомлення повинно виконувати чітку функцію - швидко інформувати та спонукати до правильних дій, у тому числі осіб з порушеннями слуху

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ШКІЛЬНУ ІНФРАСТРУКТУРУ ЯК БАЗА ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ

Дімнич Я. В.

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ya.v.dimnych@udu.edu.ua

Актуальність технологічної освіти у сфері енергозбереження та енергоефективності сьогодні є надзвичайно високою, оскільки вона безпосередньо пов'язана із викликами глобального сталого розвитку та потребою формування у молоді практичних навичок для цифрової трансформації економіки. Для забезпечення якісної реалізації цього змісту пропонується впровадження інноваційної концепції «Школа як жива лабораторія». Ця концепція передбачає обґрунтоване